

A Nemzeti Szakértői és Kutató Központ Toxikológiai Szakértői Intézetének hírlevele

2017. december

Bevezetés

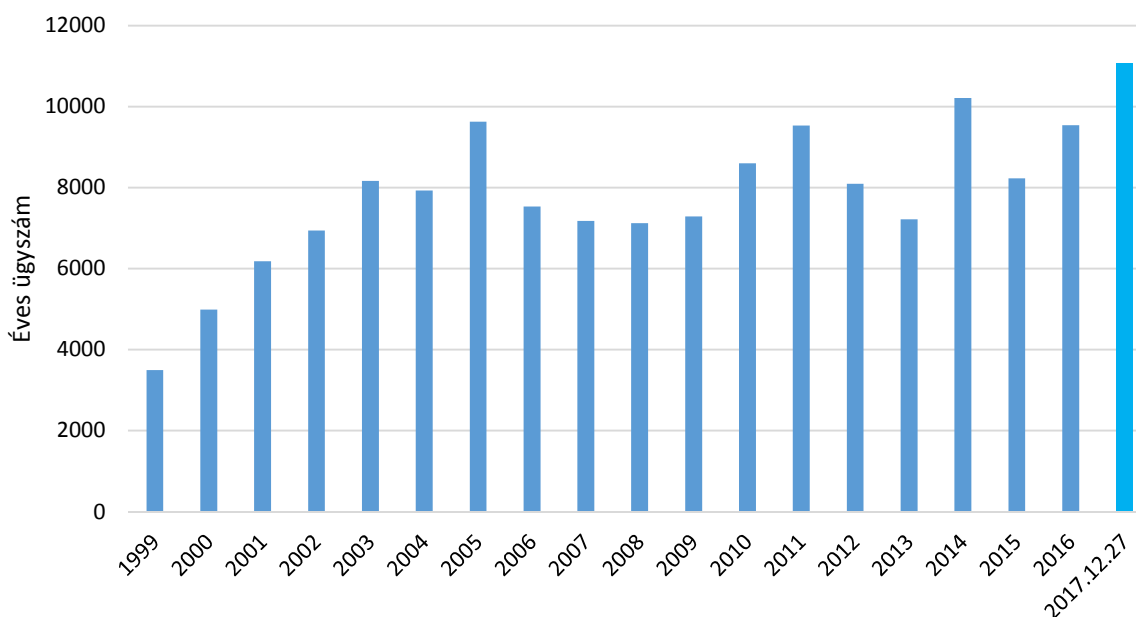
A Nemzeti Szakértői és Kutató Központ (NSZKK) Toxikológiai Szakértői Intézete az Emberi Erőforrások Minisztériumának (EMMI) anyagi támogatásával jelenteti meg 2017. évi második hírlevelét. A hírlevél a 2017. január elseje és augusztus 31-e közti időszakot dolgozza fel, külön hangsúlyt fektetve a nyári hónapokra. Jelen kiadvány előzménye az intézet által 2017. októberében kiadott hírlevél.

Tartalom:

1. Az NSZKK Toxikológiai Szakértői Intézet (TSZI) vizsgálati ügyeinek száma, illetve pozitívitas szerinti megoszlása
2. Az új pszichoaktív anyagok és kábítószeres előfordulási gyakorisága havi bontásban
3. 2017. nyarának legnépszerűbb vegyületei
4. Szintetikus kannabinoidok előfordulása az előzmények alapján kórházi kezelésben részesült személyek mintáiban
5. Kábítószeres és új pszichoaktív anyagok fogyasztásának területi eloszlása 2017. nyarán

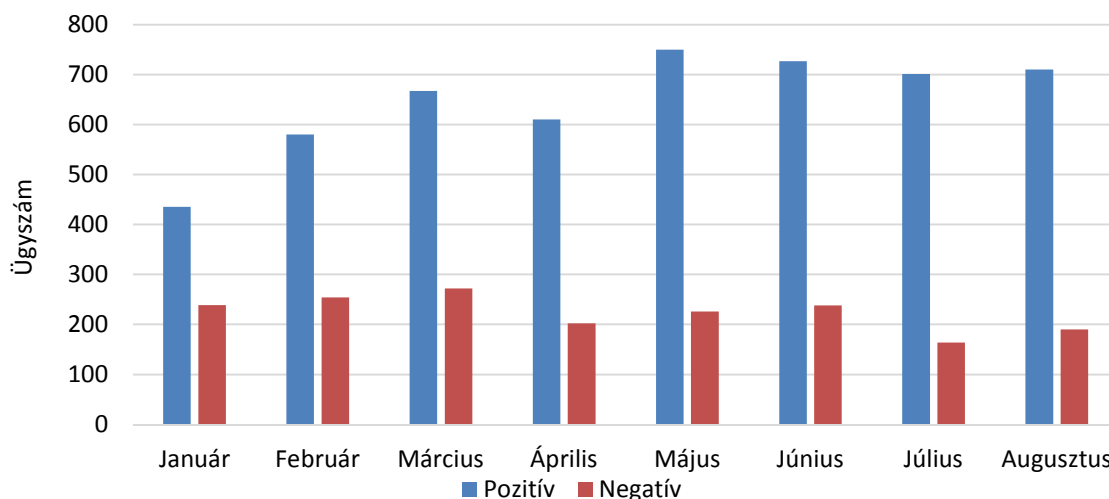
1. Az NSZKK Toxikológiai Szakértői Intézet (TSZI) vizsgálati ügyeinek száma, illetve pozitivitás szerinti megoszlása

2017. december 27-én az idei évben beérkezett ügyek száma elérte a 11084-et. Ez az intézetünk fennállása óta mért legnagyobb éves ügyszám. Az **1. ábrán** látható az 1999. és 2017. december 27. között feljegyzett éves ügyszámok alakulása.

1. ábra: Az intézetbe érkezett vizsgálati ügyek száma 1999-től 2017. december 27-ig

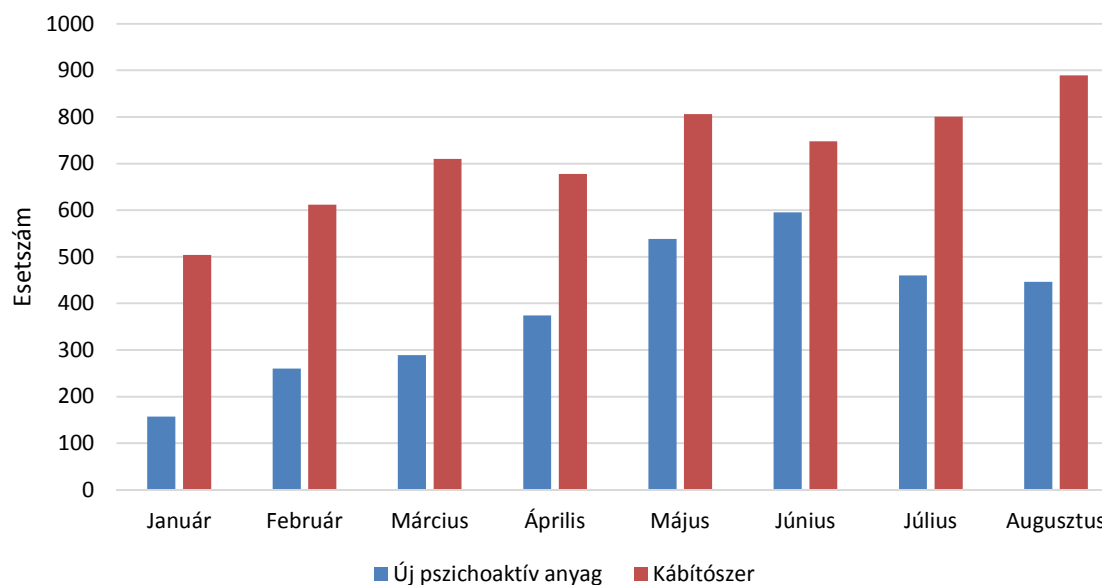
A **2. ábrán** az élő személyek biológiai mintáinak vizsgálata során (*ante mortem* esetekben) tapasztalt, kábítószerre és/vagy új pszichoaktív anyagokra vonatkozó, ügymegoszlás látható pozitivitás–negativitás szerint 2017. első nyolc hónapjában. A második négy hónapban a pozitív ügyek száma megemelkedett az első négy hónaphoz képest, miközben a negatív ügyek száma közel hasonló nagyságrendben maradt, tehát a teljes havi ügyszámot tekintve megemelkedett a pozitív ügyek aránya az év eleji 70 %-ról közel 80 %-ra.

2. ábra: Kábítószerre, illetve új pszichoaktív anyagokra pozitív és negatív *ante mortem* ügyek arányának alakulása 2017. első nyolc hónapjában

2. Az új pszichoaktív anyagok és kábítószeres előfordulási gyakorisága havi bontásban

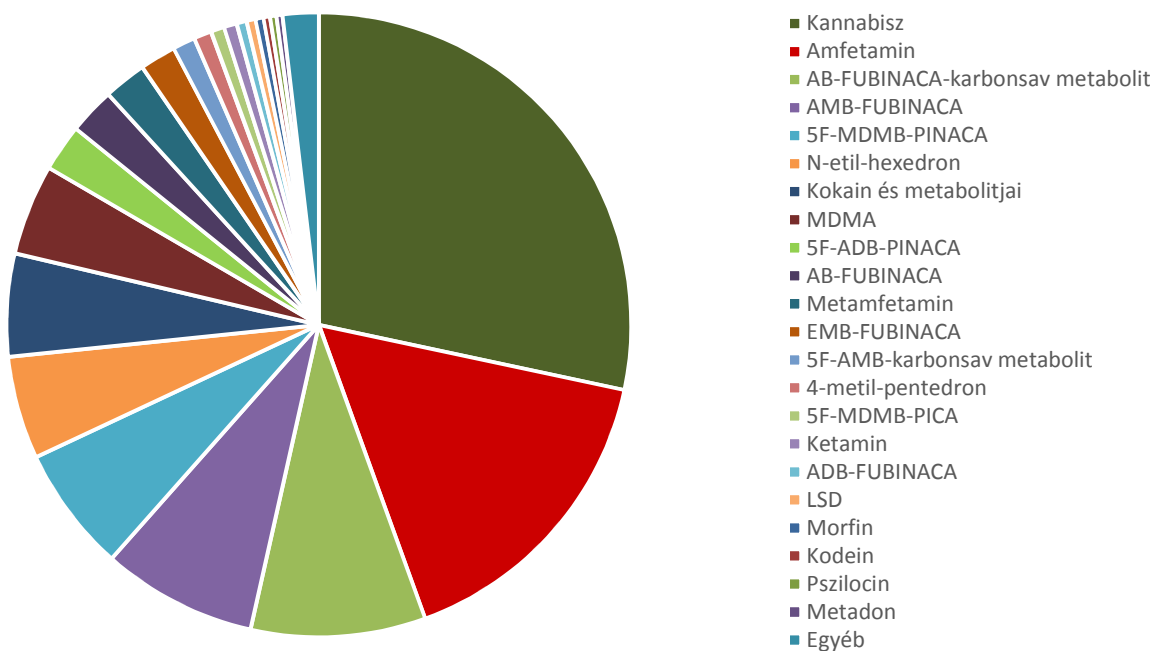
A **3. ábrán** havi bontásban látható a kábítószeres és új pszichoaktív anyagok vér- és vizeletmintákból történő kimutatásának gyakorisága. Május és június hónapokban, de különösen júniusban az új pszichoaktív anyagok előfordulásának száma megközelítette a kábítószeresét. A többi hónapban körülbelül kétszer több esetben mutattunk ki valamilyen kábítószeres, mint új pszichoaktív anyagot.

3. ábra: Új pszichoaktív anyagok és kábítószeres előfordulási gyakorisága 2017. első 8 hónapjában

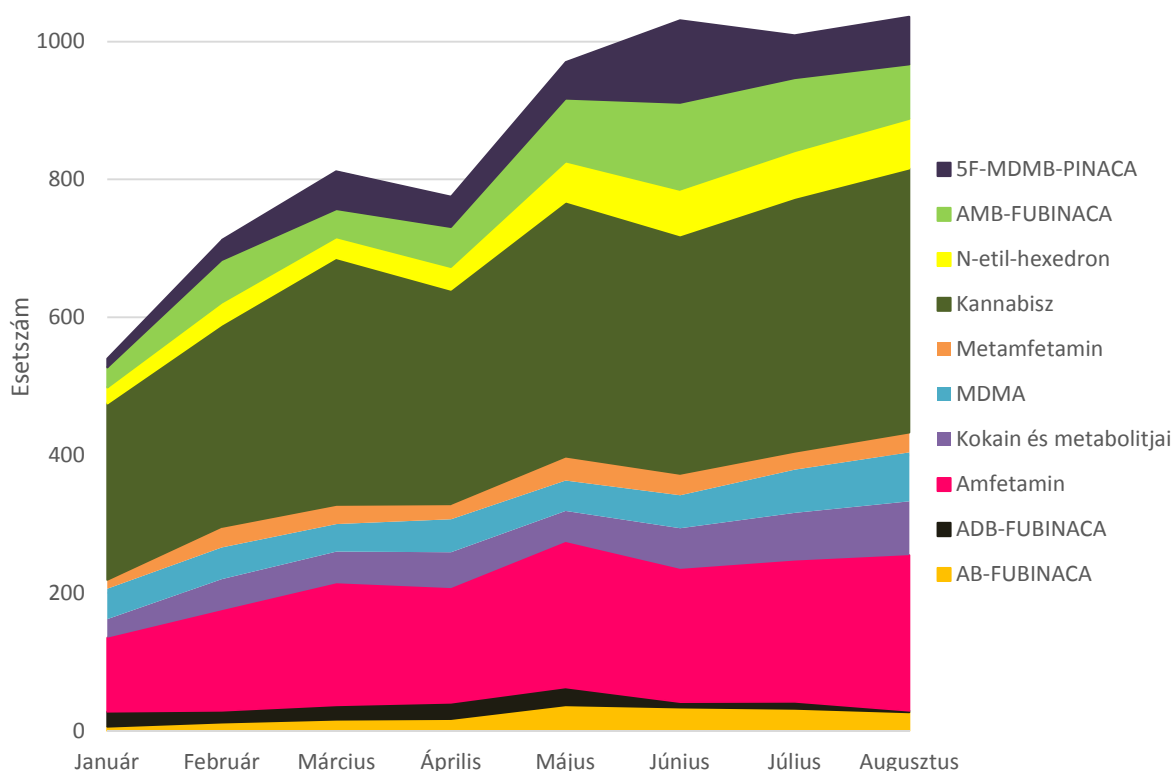
3. 2017. nyarának legnépszerűbb vegyületei

A **4. ábrán** tüntettük fel a 2017. nyarán 10-nél nagyobb esetszámban megjelenő vegyületeket, előfordulási gyakoriságuk sorrendjében. A leggyakrabban kimutatott vegyület nyáron is a marihuána hatóanyaga és annak bomlásterméke volt, melyet közel 1100 esetben detektáltunk csak a júniusi, júliusi és augusztusi hónapokat figyelembe véve. Ezt követte az amfetaminra pozitív esetek száma, majd azon esetek, melyekben AB-FUBINACA-karbonsav metabolitot (bomlásterméket) detektáltunk. Ezen esetekben az AB-FUBINACA-karbonsav mellett bomlatlan formájú anyavegyületei már nem volt kimutathatóak. Mivel ez a bomlástermék három, a szintetikus kannabinoidok közé tartozó anyavegyületből is származhat (AB-FUBINACA, AMB-FUBINACA és EMB-FUBINACA) és az anyavegyület elbomlását követően nem állapítható meg, hogy a háromból pontosan melyiknek a fogyasztása történt, így ezeket az eseteket külön tüntettük fel. Ahol az anyavegyület még kimutatható volt bomlatlan formában, ott az anyavegyület tekintetében pozitívként ábrázoljuk statisztikánkban az esetet, csakúgy, mint a következő leggyakrabban előforduló anyagnál, az AMB-FUBINACA-nál. Ugyanez igaz az 5F-AMB-karbonsav metabolitra, mely szintén több, Magyarországon előforduló anyavegyületből is származhat (5F-AB-PINACA és 5F-AMB). Az AMB-FUBINACA mellett egy másik szintetikus kannabinoid, az 5F-MDMB-PINACA is gyakran kimutatásra került. A katonon típusú vegyületek közül legtöbbször az N-etil-hexedron volt detektálható (206 esetben). Adataink alapján a nyári hónapokban „idényszerűen” megemelkedett az LSD- és pszilocibin-tartalmú szerek fogyasztása.

4. ábra: 2017. nyarán leggyakrabban kimutatott kábítószeres és új pszichoaktív anyagok előfordulási gyakoriságuk sorrendjében

A rendszeresen és nagyobb számban fogyasztott vegyületek láthatóak az **5. ábrán**. Az 5F-MDMB-PINACA és az AMB-FUBINACA nyáron, azon belül is kifejezetten júniusban jelentősen nagyobb esetszámban fordult elő. A nyári hónapokban enyhén növekedett az amfetamin, MDMA, kokain és AB-FUBINACA előfordulási gyakorisága is, míg a metamfetaminé és a kannabiszé gyakorlatilag nem változott. A feltüntetett vegyületek közül az egyetlen csökkenő tendenciát mutató anyag az ADB-FUBINACA volt, mely augusztusban már csak elvétve fordult elő a vizsgált biológiai mintákban.

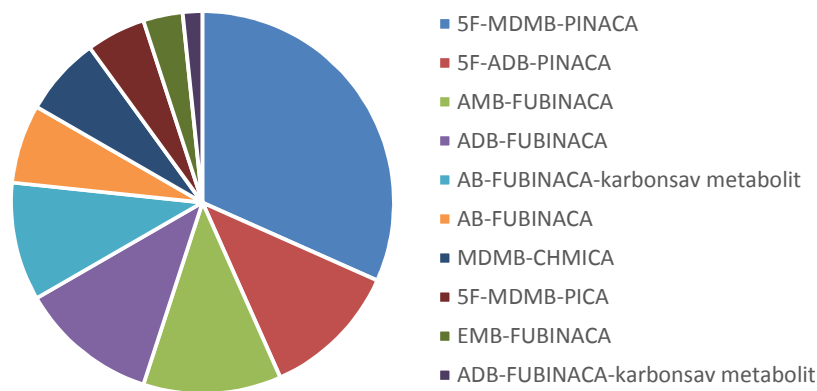
5. ábra: 2017. nagyobb esetszámú vegyületeinek előfordulási gyakorisága vér- és vizeletminták vizsgálata alapján január 1. és augusztus 31. között

4. Szintetikus kannabinoidok előfordulása az előzmények alapján kórházi kezelésben részesült személyek mintáiban

Intézetünkbe 2017. január 1. és 2017. december 14. között 102 olyan eset érkezett, melynek előzményében kórházi kezelés szerepelt (ide nem értve a közúti balesetet szenvedőket). Ebből 71 esetben mutattunk ki valamilyen kábítószer vagy új pszichoaktív anyagot, és ezen belül 40 olyan eset volt, melynél a mintában egy vagy több szintetikus kannabinoid (is) jelen volt. A

kimutatott szintetikus kannabinoidokat előfordulási gyakoriságuk sorrendjében a **6. ábra** mutatja be. Legnagyobb esetszámban (19) az 5F-MDMB-PINACA fordult elő, melyet az 5F-ADB-PINACA, AMB-FUBINACA és ADB-FUBINACA követett azonos esetszámokkal (7). Az „AB-FUBINACA-karbonsav metabolit” azon ügyeket jelöli, amelyeknél a potenciális anyavegyületek (AB-FUBINACA, AMB-FUBINACA és EMB-FUBINACA) már nem voltak jelen. Hasonlóképpen az „ADB-FUBINACA-karbonsav metabolit” is azon eseteket tartalmazza, ahol csak a bomlástermék van jelen a hozzá tartozó lehetséges anyavegyületek nélkül (ADB-FUBINACA vagy MDMB-FUBINACA).

A 40-ből 18 esetben több különböző szintetikus kannabinoidot is kimutattunk a mintából.

6. ábra: 2017.01.01 és 2017.12.14. között intézetünkbe beérkezett, kórházi kezelést kapott és szintetikus kannabinoidokra pozitív személyek vizsgálati eredményeinek megoszlása

5. Kábítószeres és új pszichoaktív anyagok fogyasztásának területi eloszlása 2017. nyarán

A 2017. június, július és augusztus hónapjában kábítószerre, illetve új pszichoaktív anyagokra pozitív ügyek megyénkénti területi eloszlását mutatja a **7. ábra**. Intézetünkön kívül négy egyetem igazságügyi orvostani intézete is végez toxikológiai vizsgálatokat (Budapest, Debrecen, Pécs és Szeged). Az általuk mért adatokat ez az ábra nem tartalmazza, emiatt Baranya megyéből nincs feldolgozható adatunk, illetve Csongrád megyére vonatkozóan igen kicsi az esetszámunk. Jól látható, hogy az ország nyugati felében, Tolna megye kivételével, a kábítószeres jelentősen elterjedtebbek, mint az új pszichoaktív anyagok. Ugyanakkor Nógrád, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar és Tolna megyében az új pszichoaktív anyagok fordulnak elő gyakrabban.

7. ábra: A kábítószeres és új pszichoaktív anyagok területi eloszlása a fogyasztók vér és vizeletmintáinak vizsgálata alapján 2017. június 1. és augusztus 31. között

